

Valsts nav sekojusi līdz Covid-19 laikā veikto ieguldījumu airBaltic atgūšanai

2021. gada Valsts kontroles revīzijas ziņojumā

"Ieguldījumi Satiksmes ministrijas aviācijas nozares kapitālsabiedrībās Covid-19 krīzes seku mazināšanai"

sniegto ieteikumu ieviešanas pārbaude

Satiksmes ministrija būtiski neuzlaboja kapitālsabiedrības pārvaldību

Rezultāts:

Ministru kabinets neizveidoja ieguldījuma airBaltic atgūšanas riska pārvaldības kārtību

Valsts kontrole aicina

steidzami stiprināt airBaltic kapitāldaļu pārvaldību, uzraudzībā iesaistot citu ministriju vai kompetentu institūciju, lai mazinātu riskus valsts budžetam

Latvijas kopējais ieguldījums airBaltic pamatkapitālā veido

545 milj. EUR

Covid-19 laikā valsts ieguldīja

340 milj. EUR

Valsts līdzdalība airBaltic pēc ieguldījumiem palielinājās

no **80,05%** līdz **97,97%**

Valsts kapitāldaļu turētājs – Satiksmes ministrija

Nepietiekama uzraudzība

Nevienā uzraudzības līmenī nav darīts pietiekami valsts ieguldījuma atgūšanai

Ministru kabinets

Neenoteica kārtību ieguldījuma atgūšanas riska pārvaldībai

Turpina uzraudzību pēc 2015. gada kārtības. No 2021. gada lūdz informēt par IPO procesu

Līdz 2024. gada aprīlim **neuzdeva ziņot** par ieguldījuma atgūšanas progresu

Līdz 2024. gada decembrim ziņojumus gatavoja airBaltic, nevis Satiksmes ministrija. **Ziņojumos uzsvēra pozitīvo**, neminot finanšu riskus

Vairums ziņojumu nav publiski, mazinot uzticību lēmumiem

Satiksmes ministrija

Neuzlaboja airBaltic kapitāldaļu pārvaldību

Nav pietiekamas informācijas airBaltic uzraudzībai

Nereagē uz būtiskām izmaiņām (piem., flotes palielināšanu)

Nepiedalās biznesa plānu izstrādē un rezultātu noteikšanā, tikai vērtē pēc faktiskās situācijas

Paļaujas uz padomi arī valsts atbalsta uzraudzībā

airBaltic padome

Nepietiekami uzraudzīja valdes atalgojumu

2022. gadā valdei izmaksātas prēmijas par 2019. gadu un pieļauts valdes atalgojuma pieaugums

Biznesa plānos nesniedza pilnvērtīgu informāciju par flotes palielināšanas gala scenāriju

Risku pārvaldības sistēma līdz 2023. gada vidum **nebija pietiekama**

Valsts Covid-19 laikā sniegtā atbalsta atgūšana

Valsts sākotnēji plānoja atgūt ieguldījumu, bet skaidra plāna nebija

Eiropas Savienības pagaidu regulējums paredz valstij samazināt līdzdalību. airBaltic jāiziet no valsts atbalsta. Ieguldījuma atgūšana – valsts lēmums

Tikmēr jāievēro noteikti ierobežojumi:

Valdes atalgojums nedrīkst pārsniegt 31.12.2019. līmeni

Aizliegts izmaksāt prēmijas, mainīgo atalgojuma daļu

Nedrīkst īstenot agresīvu komerciālo izaugsmi ar valsts atbalstu vai uzņemties pārmērīgus riskus

Latvija nenoteica papildu ierobežojumus vadības brīvprātīgais algas samazinājums par **20%**

bija tikai uz laiku ieturēts un izmaksāts 2022. gada janvārī

Stratēģijas iziešanai no valsts atbalsta

Pagaidu regulējums paredz arī mehānismu iziešanai no valsts atbalsta bez ieguldījuma atgūšanas. Ministru kabinets šādu stratēģiju nav apstiprinājis

Valsts neveica pietiekamu airBaltic izvērtējumu un vairs neplāno atgūt ieguldīto

Kopš 2023. gada vidus airBaltic biznesa plānos vairs nav paredzēts atmaksāt ieguldījumu

Valsts veiktā pamatkapitāla samazināšana liecina – arī valstij šāda nodoma vairs nav

2020. gadā, ieguldot **250 milj. EUR**, valsts noteica airBaltic mērķus līdz 2025. gadam
Jau 2022. gadā radās novirzes

2022.–2023. gadā airBaltic saņēma labu Satiksmes ministrijas un Koordinācijas institūcijas novērtējumu, balstītu uz pašu rādītājiem
Finanšu rādītāji būtiski neuzlabojās

Jaunā biznesa plāna mērķis – IPO. Proti, jaunu akciju emisija, bez valsts akciju pārdošanas
Finansējums paredzēts izaugsmei, t. sk. flotes dubultošanai
Tās pielietojums nav skaidri noteikts un var mainīties

Pamatkapitāla samazināšana ir veikto ieguldījumu norakstīšana, kas ir pretēji ieguldīšanas mērķim
2024. gadā valsts samazināja pamatkapitālu no

596 milj. EUR līdz **25 milj. EUR**

Tomēr, ņemot vērā airBaltic finansiālo stāvokli, nepieciešamību veikt akciju kategoriju vienkāršošanu un piesaistīt jaunus akcionārus, tas, iespējams, bija vienīgais risinājums

airBaltic vispārējais stratēģiskais mērķis

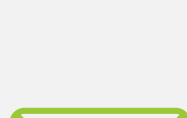

2022. gadā **valsts pirmo reizi definē**, ko tā vēlas sasniegt ar līdzdalību airBaltic jeb valsts stratēģisko mērķi

Gaidu vēstuli,

kas detalizētu šo mērķi, Satiksmes ministrija līdz šim nav izstrādājusi

Latvijas sasniedzamības veicināšana

vairāk kalpo kā lozungs, nevis skaidra valsts vīzija ar konkrētiem mērķiem un nosacījumiem

Rezultātā airBaltic

savos izaugsmes plānos pietiekami neņem vērā potenciālos riskus, kas var ietekmēt valsts ieguldījuma vērtības saglabāšanu, un valsts to arī neprasa

Valsts līdz šim

drīzāk darbojusies kā "maks, no kā pasmelties", nevis pietiekami kvalificēts un prasīgs kapitālsabiedrības īpašnieks

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

KONTROL
SPEKS

ATBILDĪGUMS

SADARBĪBA

ATTĪSTĪBA